

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerinti a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlennél beküldött
kéziratok nem vétettek tekintetbe.
Ugyazintán kéziratok nem adatnak
vissza.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 3 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpénz, VECSKY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe hivatva küldendő.
Előfizethető helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésben és a
szerkesztőségben. Együtt a postahiva-
talok útján.

Debreczen, május 16.

Tegnap, éppen 101 ember jelenlétében csakugyan kikiáltották Tisza Kálmánt a III-ik választókerület szabadelvű képviselőjelöltjévé. Az ambíció nem dagasztja hősi kebelét és ha nem tudja az I-ső választó kerületben megnyerni, a hivatalt nem kereső, függetlenül élő választó polgárok bizalmát, le- és elszáll azon kerületbe, hol a kérges tenyerű nehéz munkájuk után élő választópolgárok szavazata, a Tisza Kálmántól függő hivatalnokok szavazatával ellensúlyoztatik.

Az egykor a független polgárok egyhangu felkiáltásával annyiszor megválasztott egyszerű képviselő mint az ország miniszterelnöke elvesztvén zománczát, elvesztvén finnyásságát, most már megelégedne a látszattal is, megelégedne az alárendelt hivatalnokok szavazata által nyújtott győzelemmel is.

Egykor, az ő megválaszthatására nem volt szükség korteskedésre, most már nem elég, hogy idehaza, házról házra járva, királyi táblával és mindenféle jóval biztatnak bennünket, maga Tisza Kálmán, kormányával s az állampénztárral együttesen kilépnek a korteskedés sikamlós terére, s államköltségen iratott, államköltségen nyomtatott „Mit üzen Kossuth a magyar népek” cz. röpirattal akarják a választó polgárokat Debreczenben meghódítani azon Tisza Kálmán, ki éppen Debreczenben a senki kegyelméből függetlenül élő választópolgárok előtt erkölcsi hitelét egészen elvesztette.

Annaira bárgyunak tekinti Tisza Kálmán Debreczen választó polgárait, hogy elégnék tartja csupán egy hazugsággal telt röpirattal az ország előtt eljátszott reputációját visszaszerezni, azt hiszi, hogy ha őt egy bérencz toll Kossuth Lajos utódának és Kossuth Lajos tanácsa követőjének írja, a debreczeniek ezt mind elhiszik, s mint egykor, most is lázasan sietnek a Tisza neve dicsőítéséhez.

Elmultak a régi jó idők, a választók most is rendületlenül állnak egykor vallott hittől, ámde a választott nem állotta ki a próbát; összetört, a hitet a csalódás, a ragaszkodást az ellenszenv némitotta el a választók szívében.

Az egykor általános bizalomnak örvendett, s az egész Debreczenben ünnepelt Tisza Kálmán, most már apró kortesként áll előttünk, hogy mint ilyen, önmaga törje össze azt a bálványt, melyet egykor az I-ső választókerület az ő személyében állított az ország színe elé.

A korteskedésre szánt könyvecskét ismertetni fogjuk.

A jelenlegi képviselőház, mint az „Ellenőr” írja, május 30 vagy 31-én fogja tartani utolsó ülését — az általános

választások utolsó napja július elsőjére esnek, az új országgyűlés aztán szeptember 28-kakörül fog megnyitni.

Az országgyűlési függetlenségi párt tárgyalta Fiumének azon kérvénye, hogy Fiume és kerülete kizárólag Magyarországhoz tartozzék. A kérvényi bizottság véleménye nem fogadtatott el s ezzel szemben ellenindítvány tételét melynek benyújtásával Madarász József bizatott meg. A párt végrehajtó bizottságában megválasztattak: Mocsáry Lajos, Madarász József, Eötvös Károly, Németh Albert, Helfy Ignác Kada Elek és Sembery István.

A főudvarmestert az uralkodó az ünneplésségek vezetése körül tanusított tapintatos szabatos eljárása miatt legmagasabb megelégedésének kijelentésével tüntette ki. Hohenlohe herceg ennek ellenében, állítólag a magyar lapok támadásai miatt, elégtételt tekintve a legfelsőbb kitüntetés, állásától való fölmentését kéri annál inkább, mert e támadások alaposágát a német lapok is elismerik.

Szabadelvű követjelöltek.

Debreczen, május 16.

Ámbár egy után, a matematika szerint kettő szokott következni, a debreczeni szabadelvű párt mégis bebizonyította tegnap, hogy egy után három is következhetik; az első kerületben felépített Körösy után, a második kerület következett volna, de miután az egy gradust ugrott miniszterelnök pézézettett ki a III-ik kerületbe jelöltül, illő volt, hogy a kerület tétessék a második kerületnek elejébe.

Igy történt, hogy a III-ik kerület választóit Dalmy Károly fegnap délelőttre, a II-ik kerület választóit pedig Fráter Imre tegnap délutánra hivta egybe követjelölti gyűlésre. Mi is tehát első ízben referálunk a délelőtti gyűlésről, hol ugyan nem történt egyéb annál, a mit már egy héttel ezelőtt megirtunk, hogy t. i. Tisza Kálmán a város III-ik kerületében képviselőjelöltül felleptetett.

A történeti hűség kedvéért mindazáltal fel kell említenünk, hogy a város-háza nagytanácsstermébe d. e. fel 12 órára sikerült éppenséggel 101 választópolgárt összehoztatni, a kik előtt Dalmy Károly elnök kifejtette az összejövetel céljait, s felhívta a választókat képviselőjelölt ajánlatba hozására. E felhívásra Nemes Kálmán emelkedett fel, s egy hosszú beszédet tartott, melynek rövid tartalma oda lyukadt ki, hogy Tisza Kálmán miniszterelnököt ajánlja a III-ik kerület követjelöltjéül, mire a 101 választópolgár perzse elkialtotta a szokásos „éljent.”

Ezzel elnök a gyűlékezetet feloszlatta. Délután 3 órakor azonban kezdetét vette a harmadik követjelölés, melynek a sorrend szerint tulajdonképen másodiknak kellett volna lenni. Ezuttal Fráter Imre nyitotta meg a gyűlékezést, mely ugyanazon 101 polgárból állott, a kik délelőtt jelen voltak. Hogy ezen gyűlésen mi történt, talán mondanunk is felesleges; mindössze is csak annyit, hogy Kiss Lajos lett ismét kitűzve képviselő jelöltül, s azzal vége lett a históriának, melynek — reméljük, egyéb folytatása nem lesz.

Mit akarnak a románok?

A nagyszabedű román conferentia kimondta az aktivitást.

A román conferentia az összes románok programjával a következőket határozta:

Erdély autonómiaja, — román nyelv

hivatalos használása, — nemzetiségi választási törvények revidiója, — egyházi és iskolai autonomia megvédése, — a gyárosodás elleni törekvés, — hivatalok betöltésénél számarány, — és nyelvek ismeretének szükségége.

A román értekezlet egyhangúlag és nagy lelkesedéssel határozta el az erdélyiekre nézve a passivitást, a magyarországra nézve az aktivitást.

A karzatok zsufolásig tömve voltak s általában rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott. A központi végrehajtó bizottságba tizenegy tag választatott. Az értekezlet a részletes program megállapítása után ma délután véget ért. A hangulat tartósan békés és engesztelő volt.

A nyári szinkör-ügy.

I.

Debreczen, május 16.

Szikszay József ur rövid idő alatt két indítványt lépett városunk közérdekének porondjára. Az egyik, mely az emelendő gazdasági akadémiának a püspöki lak helyére leendő építését javasolta a körülmények összevetésével mindjárt az első pillanatban az utópiák országába tartozónak bizonyult — noha az indítványozó egy ezres bankot ajánlott fel nagylelkűleg az esetre, ha indítványa elfogadtatik, —

A másik indítvány, mely a város által egy, a népkerti csarnokkal egybekötött nyári szinkör felépítésére vonatkozik, csak pár nappal ezelőtől látott napvilágot, de életrevalóságánál fogva, ma már közbeszéd tárgyat képez, csak az a kár, hogy Szikszay ur nem mellékelte ehhez is egy ezres bankonál sokkal többet érő praktikus ajánlatot, arra az esetre, ha a város a szinészet előmozdításának szempontjából bármily csekély anyagi áldozattal járó vállalatba becsatlakozni nem volna hajlandó, a mi a közelmúltban történtek után — melyeket Szikszai J. ur jobban tudhat, mint bárki — nagyon is valószínű.

Itt tehát arról, hogy a város emeljen nyári szinkört, alig lehet szó. A múlt nyáron már indult meg mozgalom városunkban, mely részvényekre felállítandó szinkör felépítését tervezte. Az eszme hódított is rohamosan elvileg, csak az volt a kár, hogy egy oly praktikus és tekintélyes pénzember nem állott a mozgalom élén, mint a minőnek városunkban ismerik Szikszay József urat, mert azóta aligha testté nem vált volna az íge. Pedig még akkor nem is érkezett el annyira az idő, mint ma, midőn egészen biztosra vehetjük, hogy — szinkörünk nyári állomáshelyét. Nagyváradot, ha nem is évtizedekre, de minden bizonnyal évek hosszú sorára veszítjük el, mert mint az aradi szinkörrel n. várad beköszöntőjéből kibetűzhetjük: — mindkét város szerfelett örül az új szövetkezésnek — s így bukhatik a privát vállalkozó de a szövetkezés fenn fog maradni. Most tehát az a kérdés: hová megy szinkörünk nyárára? Hát elmegy Eperjesre, a hol most nyitották ugyan meg a díszes nyári szinkört, s mégsem volt képes az igazgató ott egy hónapot kihuzni, sokkal kisebb havi gázi mellett, mint a debreczeni. Avagy elmegy Nyíregyházra. N. Károlyba s még isten tudja hova; meg van a nagy utiköltség, a tagok költözési kényelmetlensége stb. s még sem képes az igazgató oly bevételt csinálni, mint Debreczenben akkor, mikor leggyengébben meg a társulatnak. — Ez 2/2. Probátum est.

Mi következik ebből? Az, mit Szikszay J. ur újból szőnyegre hozott, hogy t. i. nyári szinkör által kell biztosítani szinkörünk egysíttartatását. Itt pedig két kérdés merül fel. Először: ki épít hát nyári szinkört? Másod-

szor: vajjon biztosítható-e hát szinkörünk nyári existenciája a szinkör felépítése által?

Az első kérdésre Szikszai ur adhatná meg legjobban a feleletet, Részünkről ugyanis meg vagyunk győződve, hogy mint praktikus és ügyes számításáról híressé vált ember, olyasmit nem tanácsolna a városnak, mely annak bármily tekintetben kárára válhatna.

Ha már most az ő jóakaratu tanácsa nem nyer meghallgatást, épteni kell egy nyári szinkört részvények alapján, esetleg építsen Szikszay J. ur a saját zsebére. Van pénze hozzá, — s mint jó számító ember bizonyára belátja azt, — hogy egy ily nyári szinkör építése semmi esetre sem képezne holt vagyont. Megmondjuk: miért? — Egy kényelmes nyári szinkör felépítése helyely és nyári berendezéssel — oda érve a díszleteket is — aligha kerülne többé tíz ezer forintnál. Ha már most csakugyan alkalmas volna városunk közönsége a szinészet nyári kitartására, akkor igenis méltányos követelés az, hogy a szinkörért bér követeltessek pl. egy estére 10 frt. Ezt az igazgató bizony bizony szíves készséggel fizetendő akkor, hogyha a nyári hónapok itteni eltöltése csakugyan anyagi haszonnal járna számára. Feltéve — de meg nem engedve — azonban a másik esetet, hogy t. i. a szinkör nyáron nem képes fenntartani magát, akkor sem volna a szinkörbe fektetett tőke holt vagyon. Ugyan gondoljunk csak vissza a múlt évek tapasztalatára. Hisz alig hogy a társulat kibuzza a lábát, egész serege terem itt a mutatványosoknak, kiknek nagy része a szinbázat venné igénybe, bármily összeg fizetése mellett is ha a nyáron használható volna. A lovatársulatok, akrobaták, szellemzsinibáz késhajigálók, bábszínházak, mtkedvelők stb. kik ugyazólván egész nyáron gondoskodnak közönségünk szórakoztatásáról nemde szívesen vennék bérbe az ily nyári helyiséget? Csak volna!?

Ha tehát Szikszai J. ur csakugyan oly annyira szíven hordja a szinkör nyári boldogulhatását, próbálja meg letenni, az alapkövet erre nézve a saját vagyona egy kis részének befektetése által, s meg vagyunk győződve, hogy soraink megjelenése előtt is belátta már azt Szikszai J. ur, miszerint az ily befektetés folytán sokkal kevesebbet kockáztatna a múltkor felajánlott ezer forintnál is.

A szinkör nyári megélhetését illetőleg jövő cikkünkben.

T. L.

Tasnávidéke, május 15.

Kerületünkben a követválasztási mozgalmak erősen folynak. — Sikerült sok erőltetés után gr. Károlyi Sándort rá venni a kormány pártjának, hogy a jelöltséget elfogadja, azonban mindeddig programot nem adott s pártja azzal akarja megfogni a függetlenségi párthoz tartozókat, hogy azt hirdeti felőle, hogy ő párton kívüli, tehát lehet függetlenebb mint akárki.

Fehér tollait zöld levéllel s „éljen gr. Károlyi Sándor” felirattal már szétrepítették a falukban, s ritka gyermek kinek kalapját fel ne díszítették volna vele. — Ugy hallatszik, hogy e hó 22-ike Tasnádon lesznek a kortesek összegyűjtve s osztják ki a feliratos zászlókat, 29-én pedig a gróf ur ugyanecek Tasnádon megtartja programbeszédét, a vidékre azonban csak tolmácsai fogják elvinni híret, nevét.

Nem hallgathatók el egy sajtóságos tüneményt ez az, hogy a gróf ur érdekében leginkább izralita polgártársaink buzgólnak, valószínűleg azzal levén megijesztve, hogy ha a függetlenségi párt

LAGER-BIER
tétélezett vigneta.
utánozák a bántottatik.
Antal
palaczk sör

ER ANTAL
zdéjében Kőbányán,
vagy BUDAPESTEN
és Gottschlig
Dobos Antal főraktárnokainál megrendelhető.
menet küldemk, áru írók (zükséglet szerin): ked-
nyí árakban részesítem k.
ezimzalagán a „Dietrich és Gottschlig” vezér-
nem fordul, a főzde jóállást nem vállal.

Épület fa raktár.
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására jutni, miszerint a „magyar német erdőipar egyesülete”-nek Debreczenben a Kisvárad útea végén a vasuti indóház mellett **épületfa raktárát** megvettem és „Első méramarosi épületfa és deszka-raktár” cím alatt f. évi Május hó 10-én megnyitottam.

Ezen raktáromat a legjobb faanyagokkal dusan felszereltem, hogy képes vagyok a n. é. közönségnek igényeit minden irányban teljesen kielégíteni, és a midőn becses megbízásokat magamnak kikérem mardint teljes tisztelettel **ROSENBERG VILMOS**

Pain-Expeller
nagyon jó háziszser.

A ki e kitudó szert csak egyszer, péld. közzvény, csusz, tngszakgátá, reurati-
kus fogfájás stb. ellen használta, si-
vesen ajánlja tovább. E körülmény
nagyon is jellemző a Pain-Expeller
jóságára nézve, valamint csakis annak
tulajdoni ható, hogy e szer Magyar-
országban is minden reklám
nélkül oly nagy sikerű elterje-
désnek örvend.

Kapható 40 és 70 krajczáros üve-
gekben. Budapestben a főraktárnok Tó-
rök J. unál. — Debreczenben dr.
Rothschnek V. ur gyógyszerészsában
és csaknem minden nagyobb város
gyógyszertáiraiban.

Vecsey-ház.

győzne az országban, kivi állapotok s üldözések állanak elő.

Szomorú dolog, hogy még annyit se láttak át, hogy pártunk nem ápolgatja az Istócai féle eszméket s így van az, ha oly hitvánkok tartanak egy magyar vidéken, ki még magyarul sem tud.

Megindult a kortes költészet is piszkoló személyeskedéssel a szabadelvű párt kebelétől, s nem átalították — a mit ugyan a többség eléggé restell — kinyomtatni szörnyszülötteiket némelyek s terjeszteni faluról-falura, s hogy aztán e miatt a jelöltjük neve is meghuzoltatik nem okozhatnak mást csak saját magukat, de azt hiszem azért nem nyernek köszönetet a gróf úrtól.

A függetlenségi párt Szongoth Jakab körül csoportosul, kinek elváltóságát ki próbálták az évek, ki bár nem ígér czinózellér képezték (a mi zsebünkre) nem ígért utat (a holdba) mint gondolom a gróf tudta nélkül némely buzgó Károlyi pártiak, de szívvel lélekkel azon van, hogy hazánk s így annak minden polgára megszabaduljon az álcázott kényuralom nyomorúságától s élhessen valódi alkotmányos életet.

Őszi buza vetéseink jők s a három fagyos szent hideget nem hozott de az esőből egy kissé sokat, s ha tovább is tart mint hogy a meleg napokból nagyon fővényen adott részt a természet rozsdától felhettünk. — Őszi árpa a legtöbbhelyt gyér vagy kiveszett. A repeze sem sokat ígér. A tavaszi munkával az egész vidék kivéve a dombosabb határokat, meglehetősen el van késve, úgy hogy tavaszbuza zab, árpa felényi sem volt vethető mint más években, a mit vetettünk is csak koczkázat. — A tengeri vetés mindenütt vagy elvégezte, vagy folyamatosan van.

Szőlő fája sok elromlott a réten, mindazáltal ha valami csapás nem éri, mint hogy már a fűrt képződés is mutatkozik. reményt táplálunk az ideai terméshez is.

Bizony ránk férne egy kis áldás.

r l. —

A külföld.

A török-görög ügyben érkező jelentések a tárgyalás menetéről az átadási módzatokra vonatkozólag mindinkább veszedelmes jelleget öltének és alig képes a remény magát fenntartani, hogy egyhamar vége lesz minden veszedelemnek.

A porta követeli a Volo kikötőnek lefegyverzését. E követelés nem új, de a szerződésben nem volt elintézhető. Miután a porta a hatalmak javaslatait egész általánosságban elfogadta, lemondott jogáról, hogy ezeket módosíthassa és így Volo illető követelése nem fognak figyelembe vétetni, de a követelések felállítására mégis mutatja, hogy az engedékenység, mit a porta tanúsított, nem volt őszinte, és hogy a nehézségek legyőzve nincsenek.

A czár által kibocsátott manifestumot az összes muszka sajtó nagyon kedvezőtlenül fogadta, a muszka hírlapok, jelesül a Go'os, arról nagyon nyomott han-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy grófnő titka.

— Elbeszélés. —

19.

Szalatnai Lászlótól.

Mind kettő arcán levertség tükröződött vissza. Az anya lassu csakem suttgó hangon beszél leányának.

— Nyugodj meg, ezen változtatni nem lehet, — itt senki nem ösmer bennünket, s téged nőnek hisznek, mint elhíreszteltük, hogy férjed hivatalánál fogva nem jöhetsz!

— Anyám! anyám mivé lettem? — rebegé Róza.

— Szerencsétlen gyermek ne győzőrd magad már agyremekkel, nem teszek szemrehányást, tudom elég néked ön lelki ismereted furdalása, — én megbocsátok! Szerencsétlenséged a világ előtt nincs ez tudva, s elfogjuk azt rejteni!

— „Oh! Isten verd meg őt!” — morgá Róza, s arca oly furiaivá változott, hogy így látva őt bárki is vissza bordázt volna tőle.

Most többen akadtak hozzájuk s így beszélgetésük félbe szakadt, s kis idő múlva vissza tértek szobájokba.

Sebesi grófnő a fűrdő vendégek név könyvébe nem saját nevét írta be, így a nagy világ felismerésétől nem igen tartott, s néhány jelenlevő családdal még társalkodtak is, s ezeknek őszinte tiszte-

gon szól. Ez nemcsak senkit nem e'gítetett ki, de még a legmérsékeltőbb várakozásukat is kiabaudította reményeikből és elkedvetlenítette őket. De a muszka lapok félelme az abszolutizmustól oly nagy, hogy úgy sem mernek mér írni, hogy az ő sorai között lehessen valmit ki olvasni, bizonyos tompa rezignáció azonban félre-ismérhetetlen azokban.

Diplomáciai körökben hírlik, hogy a politikai gyilkosságok megakadályozása céljából Oroszország által megkezdett előzetes tárgyalásoknak az volt az eredménye, hogy az orosz kormány és több külföldi állam közt megkezdődtek a tárgyalások olyan kiszolgáltatási szerződés megkötése végett, mely által a politikai bűntettek egy bizonyos kategóriája a közönséges bűntettek közé tartoztatnák.

Néhány nap múlva azon boéroknek, kik a háboruban nem vettek részt és a transvaali menekülteknek egy küldöttje fog Londonba érkezni, hogy ezek nevében a kormány ellen kártalanítási igényeket támaszjanak, melyek körülbelül öt millió font sterlingre ruának.

A vetésekről.

Befejezvé a tavaszi vetéseket, tekintünk végig azon műveleten, melyet oly igyekezettel hajtottunk végre s nézzük hogy mit eredményezett a természet addig, míg mi az első mag elhelyezéséről az utolsó elfoglalva levén, rá sem értünk, megtekinteni azokat. De mielőtt saját ideai munkánk biralataba bocsátkoznánk, vestünk egy pillantást az őszi vetésekre is, melyek mindaddig olyan silányak voltak.

Mint a féle jó gazdák, a világot el nem mulasztottuk volna az őszi megfogatosítását, mely tudjuk, hogy egy kisszerű kapállással vetekedik; — meg is látszott rajta a jó hatás, különösen még a föld szikla keménységű nem lett s míg fogast kissé be is vette. Szerencsére az ezután jövő kis esőnek az őszi vetések fejlődni kezdetek, holott már tartottunk mindentől s még rozsdára is gondoltunk ha a meleg helyett olyan hideg nem lett volna, mely a mellett, hogy a növényt teljesen feltartóztatta növéseben, a buzavetéseket kezdte sárgítani. Nedvesség és hideg bőven volt s éppen e miatt nem keltek a vetések 3. hétig ki, míg nem egy pár jótékony eső elősegíté őket, a mikor már csak az állandó meleg hiányzott. — Végre ez is megjött, de oly iszonyu szelek kíséretében, hogy a föld nedvességét pár nap alatt kiszakmányolta.

Az elvetett összes tavasziakra azt mondhatjuk, hogy daczára mikép mártius közepétől kezdve vetettünk — olyanok, mintha csak egy hét óta volna kikelve. Az abnormis időjárás, az örökös hideg, borult, esős napok a míg határozottan a növény elsatnyulását mozdítják elő, addig sok kárt okoztak gazdáinak az által, hogy rendes egymásután nem tarthatva — mintegy lopva teljesíté a ta-

lete s részvéto volt Rózához, kit fiatal nőnek tartának, s férje távol létéből elhívék mit ő beszélték s vigasztalták. — Napok teltek s végre eljött az az idő, midőn Róza egy ép egészséges fiúskának adott életet.

Ezután csak pár hétig maradtak még a fűrdőben, míg Róza annyira erősödött, hogy felkelhetett s akkor eltávoztak.

A fűrdőben még darab ideig beszéltek rólok, sokat felhozódott a szép szomorú fiatal nő, de aztán az ő emléköket is háttérbe szorítá az idő.

Egy nyári délután a Sebesi grófnőnek a fűrdőből távozá-á után ettől néhány mértföldnyire, H. faluban egy paraszt-ház előtt utazó kocsi állott meg, s abból egy idős nő szállott ki sürten befutolozva, s kis gyermekkel karjain belépett a házba.

Ott csak az asszony volt honn, ki midőn az uri nőt hozzá belépné látta, egészszen ki jött sodrából, nem tudta mire vélni a látogatót, midőn az a szobába belépett s megszólította:

— Jó asszony, én kegyedet jó szívről dicsérni hallottam, s így ajánlatot teszek, e kis gyermeket ide hoztam, hogy azt nevelje fel, — uri szülők gyermeke ez, de szüleinel nem lehet, hanem eltartásáról gondoskodni fogunk, s kegyed rendezésén kap egy összeg pénz, hogy idővel is neveléséről gondoskodhasson, — megkeresztelve nincs, erről gondoskodjon, adjanak neki bámi nevet, azzal nem gondolkodom, s most előlegnek itt van ez a tárcza, — s ezzel a befutolozott urnó vá-

vasziak elvetését. Valóban a helyzet éppen nem vigasztaló! Itt van május közepe s a tavasziak oly hiányak, hogy rendes körülmények között más években a 2. hetes vetés különb, dusabb és fejlettebb mint most. — A mesterséges takarmányosokról sem szólhatunk vigasztalóbban; kaszálásra e hóban gondolni sem lehet, mely nemcsak a végett óriási hátrányok forrása, hogy zöld takarmányt nem nyerhetvén az utolsó szálig fel kell étetni a szénát s ha a kaszálási idő is elő áll, nyakra főre itt lesz az aratás is; de ha valamelyik el is akarjuk halasztani: a kár kimaradhatatlan.

A tengeri és burgonya vetések is kikelték már, de fejlődésnek nem indulhatnak, mert vagy borult s hideg az idő vagy száraz s szeles, ha csak az e hó 10-én d. után elkezdődött a 2 napig tartó hideg szeles eső meleg napokkal nem váltatik fel. Jól csik ez eső a száraz talajnak, csak azt óhajtjuk már, hogy meleg is lenne egyszer, mert csaknem fél éve mult, hogy mindég tél van.

A természet változása rohamos lépésekkel halad körülünk. A legutóbbi évekre kell csak visszatekintünk, azonnal szembe ötlük, hogy ilyen forma volt a tavasz, 1877-ben is, ennél kissé későbbben tavaszodott 1878-ban, még későbbben 879-ben ennél is későbbben 1880-ban s igen későn, későbbben mint tavaly és nehezen az 1881 év jelen tavaszán. Hajh! nem így volt ez az előtt. Mikor a 40—40 es éveket éltek, a jó idő beállott még a tavaszt megelőző napokban; egy két változó, hűvösebb vagy esős napok után, folytatólag a jó időkövetkezett. — De mióta a sors sújtó keze a nemzetre rá nehezült, az óta az időjárás is mindinkább mostohább és rendetlenebb. Fagy vagy nagyobb dér 20 évben sem fordult elő most pedig csaknem napirenden van! És az öreg gazdáknak nagyon is igazuk van!

Tapasztalati jegyzeteit egy öreg gazdának május hóra ide jegyezvé, talán biztosabban eltalálja a jövő időjárását, mint a budapesti „drága” központi időjelző állomás, mely a mostani esőre is „száraz és meleg napok tovább is tartanak” jóvendőléssel lép a világ elé.

Ha e hó igen meleg, közönségesen nedves június, de ismét meleg június következik rá s viszont ha május nedves és hűvös, akkor júniusban lesz meleg.

Ha e hóban a zivatarok égi háborúk gyakoriak s utánuk esős szelek támadnak: termékeny évet várhatunk. Nedves május után kevés eső van szeptemberben.

Ha e hó másik felében zivatar jö kelet felől, akkor a nyár száraz lesz. E hó vége felé, kivált ha a meleg folyton emelkedett, gyakori menydörgések és zivatarok állanak be. Szobonya Bertalan.

A trónörökös-pár bevonulási ünnepe.

— Külön tudósítónktól. —

Budapest, május 14.

(H. P.) A Walesi herceg és a belga garde civique a nap hősei; oly annyira,

laszt sem várva, ott hagyta a bámuló asszonyt s kiment a kocsiá túlve, honnét még egy más nő gyenge zokogása hallatszott, gyorsan elhajtattott.

A paraszt asszony még sokáig a kapuban állott, bámulva az eltűnt hintó után, egyszerű eszével fel nem foghatva az egész dolgot, mi most vele történt, midőn a házból erős gyermek sírás felébrezté bann latából s beszaladt.

Csak ekkor volt még igazán megzavarodva, midőn a kiskedet csakugyan ott látta finom szövetekbe pólyázva, azt sem tudta hirtelen, mit csináljon.

— Szent atyám! — kiáltá — hát csakugyan itt hagyták ezt? s aztán kiváncsiságtól ösztönözötve oda ment a gyermekhez, hogy megnézzé azt.

Szép gyermek volt, de irtózatosan sirt, s az asszony megsajnálva, tejet öntö getett szájába, mit a kisked — ki igen éhes lehetett, — mohón nyelte le, s jólakva újra elszenderedett; — az asszony sokáig nézte, míg egyszer szeme a tárczára esett s azt felvéve kinyitá.

Csak akkor bámult még el, midőn abban nagy halmaz pönt látott, ki sem bontá, csak letette az asztalra, a hol volt s csaknem sirva fakadt.

— Jaj nekem! — mondá — ha ezt az uram meglátja, bizonyosan baj lesz! ugyan hogy is tudtam elfogadni e gyermeket! hiszen én nem is fogadtam el, egy szót sem szólottam míg itt volt az az urnó, de itt hagyta. De most már mit tegyek? elviszem a tiszteletes urhoz, tegyen vele,

hogy majdnem háttérbe szorítják a többi ünnepekre való előkészületek fontosságát. A Walesi herceg, mint már tegnapi levelemben említettem, a nemzeti kaszinó vendége, mely mindent elkövet arra, hogy az angol trónörökös minél jobban érezze magát nálunk. Tegnap éjjel Andrassy Manó gróf vendége volt, hol elég alkalma nyílt: a fenyves estélyt és a kedves magyar hölgyek szives társaságát élvezni. Napközben meglátogatta a jelenleg folyó országos lóvásárt, bámulta a magyar főnemesség gyönyört négyes fogatait és itt is, valamint több fővárosi tüzletben tetemes bevásárlásokat tett. Majd azon óhajának adott kifejezést a herceg, hogy Blahánét szeretné hallani magyarul darabban, miért az előrehirdetett francia operette „Tiszturak a zárdában” elmaradt és helyette a „Piros bugyellaris” adatott. A vendég nem győzte eléggé tapsaival és fejbölintásával méltatni és tetszését kifejezni a „piros, piros, piros” és a „csingilingi” dalok fölött. A felvonás után Károlyi István gróf kíséretében Blahánénak tiszteletet egy nagyszerű virágcsokorral, és társalgott is vele — már amennyire a magyar család-gány beszélhetné a... német nyelvet. Az este még a nemzeti kaszinó rendes tagjának is beirta magát Albrecht Edward név alatt. Volt a tavaszi múltárlaton is. Ma délelben gróf Károly Gyula rendez tiszteletére diszbedet, estére pedig a bpesti arisztokrácia crémeje rendez az „Európa” szalában egy nagyszerű bált, melyen körülbelül 150 személy vënd részt.

Belga vendégeink is jól érzik magukat nálunk, daczára, hogy az eső nem kedvezett programjuknak, még is meglátogatták a Margit szigetet a belga főkonzul Stein d'Altenstein, Dr. Csátsári Grósz, Körösy stb. kíséretében. Innen a főpolgármesterhez hajtattak, hol Kammermayer üdvözölte őket. Délután csoportokra oszolva látogatták meg a főváros nevezetességeit, a lóvásárt, országos képtárt stb. Az este a garde civique parancsnoka Mr. Mercier rendezett diner-t a hírlapírók és az őket fogadó küldöttség tiszteletére, hol Mercier a magyar királyra és családjára, Jókai előbb francia, majd magyar nyelven, a belga crényeket dicsőítette és a magyarokat azok iparának utánzására buzdította; Neményi Ambrus a belga sajtóra tritette poharát.

Ma reggel a svábhgyre rándultak ki, és most hogy e sorokat írom, a muzeumba készülnek, hol Pulszky Károly fogja őket kalauzolni. A mai programban még Huszár műtermének meglátogatása és ebéd Szikszainál is befoglaltatik,

A trónörökös pár fogadása a legnagyobb szeritűnek ígérkezik. Eddig körülbelül 45 vidéki küldöttség jelentette be tiszteletét mintegy 1800 taggal. Miután a kiadandó nyilvános lakások már mind lefoglalták, ma a fővárosi rendező bizottság egy bejelentő hivatalt állít fel, hová bárki fordulhat, kinek kiandó szobái vannak, vagy szobákat akar bérelni. (Ezt ajánljuk a hozzánk jövő olvasóknak figyelmébe.) —

De a mint megnézte újra az alvó kiskedet akarata ellen megszánta a jó asszony. — Milyen szép kis gyerek, és mégis elhagyák, én bizony megtartanám ha az uram beleegyezne, hiszen nekünk úgy sem adott az Isten! s a nő felvette s dédelgette a kicsit, egész gyönyörűséggel lelte abba, észre sem vevé, hogy férje haza jött.

— Hát te mit csinálsz? — kérdé tőle a férfi meglepetve, midőn a felesége karjaiba egy kis gyermeket látott:

— Jaj Istenem! — kiált az asszony — s úgy megijedt, hogy ha a férfi meg nem kapja, elejté a kiskedet, ki sikoltva riadt fel.

— Hát kend ithol van?
— Látod! de mifele gyerek az?
Az asszony elbeszélte hogy hozták oda s még kérte is urát, hogy tartásuk meg, s át adta a tárczát is.

A paraszt ember egyike volt a fala legértelmesebb gazdáinak, s mindjárt gondolta, hogy e gyermek valami olyan uri nőé, kire nézve elkell annak tiúnni.

Figyelmesen halgatva felesége szavait s nézte a már ismét alvó kiskedet, s kinyitva a tárczát, s ez szép kis összeg volt.

— Asszony! — mondá komolyan, — ezt így nem tarthatjuk meg, el visztük a paphoz, s ki kérjük tanácsát, igaz minket ugysem áldott meg az isten, s ha a tiszteletes ur azt mondja, hogy meg tartatjuk ám legyen, ki tudja hátha idővel még apja vagy anyja követelni fogja!

(Folyt. köv.)

Tegnap

vást intézett talabb tagjai von és disz lásban. Eddi jelentkeztek, gróf, ifj. Esz Gida, gróf K

A tegnap senyek nem nak, mint eg kilátás van rendezendő versenyeknek seny-paripák nyargalva ve ről később!

Az uton mindig serén uton eddig a var, az egye rékpéztár f Wodjäger-fél Általános biz a Magyar-főle a József-teret formaliter be hálózatával.

Diadall zó-uteza sark Ferencz Józse

Különb ha majd telj táruin, bőve annyit, hogy máz kalapá hangja tölti tul kissé a s kezd a hossz

A Wale nyitott kocsi lóversenyre, ekkor a tiszt tatott.

A belga a fővárost, az ben és ovázé „Vive Budap les magyares kiáltással táv magukkal a

Egy mo lenti: Hohen mint a Deuts mert a magy az orsz. gyül putirter-nek

U J

* Kéjv rosunkból Bu kadalmának sok embert lehet utazni

* Az tegnap tartó tetett. Ezután választattak Béla, — s k helyett Vérté

— Publik E ről leköszönv gyűlés Löfkö

* Az a nap hőse Bu merre csak n éljenzi, s ó jól találja megérkezett, gát, hogy cz Azóta színház a legrokonsz hogy van oly ember Budap

— Prágában.

* Hiva (az ugra kerü böi) a követé gokról értesít Ercsey Dezső ségi előfogató lura hordatva szabadelvű pá gasztaló beszo tushoz hasonl tójának nevez séggel épiten kosokat d. u ról házra jár ban borivas s a lakosokat kecsgetve, a száza szavaz 30-at bizottm ezek utcánké málják s a sz zászlok kihoz

éppen hogy majdnem háttérbe szorítják a többi ünnepekre való előkészületek fontosságát. A Walesi herceg, mint már tegnapi levelemben említettem, a neuzei kaszinó vendége, mely mindent elkötött arra, hogy az angol trónörökös minél jobban érezze magát nálunk. Tegnap éjjel Andrassy Manó gróf vendége volt, hol elég alkalma nyílt a fenyves estélyt és a kedves magyar hölgyek szíves társaságát élvezni. Napközben meglátogatta a jelenleg folyó országos lóversenyt, bámulta a magyar főnemesség gyönyörű négyes fogatait és itt is, valamint több fővárosi fizetben tetemes bevásárlásokat tett. Majd azon óhajának adott kifejezést a herceg, hogy Blahánét szeretné haláni magyar darabban, miért az előrehirdetett francia operette „Tisztaurak a zárdában” elmaradt és helyette a „Piros bugyellár” adatott. A vendég nem győzte eléggé tapsaival és fejbólintásával méltatni és tetszését kifejezni a „piros, piros, piros” és a „csingilingi” dalról fölött. A felvonás után Károlyi István gróf kíséretében Blahánénak tiszteltgett egy nagyszerű virágcsokorral, és társalgott is vele — már amennyire a magyar családny beszélhet a... német nyelvet. Az este még a nemzeti kaszinó rendezésébe is beírta magát Albrecht Edvard név alatt. Volt a tavaszi műtárlaton is. Ma délelőtt gróf Károlyi Gyula rendezésére díszbédet, estére pedig a bpesti arisztokracia érmeje rendez az „Európa” szalában egy nagyszerű bált, melyen körülbelül 150 személy vendéget.

Belga vendégeink is jól érzik magukat nálunk, dacára, hogy az első nem kedvezett programjuknak, még is meglátogatták a Margit szigetet a belga főkonzul Stein d'Altenstein, Dr. Csáthi Grosz, Körösy stb. kíséretében. Innen a főpolgármesterhez hajtatattak, hol Kammermayer ülvözölte őket. Délután csoportokra osztva látogatták meg a főváros nevezetességeit, a lóversenyt, országos képtart stb. Az este a garde civique parancsnoka Mr. Mercier rendezett dínert a hírlapírók és az őket fogadó küldöttség tisztelőire, hol Mercier a magyar királyra és családjára, Jokai előbb francia, majd magyar nyelven, a belga éreket dícsőítette és a magyarokat azok iparának utánzására buzdította. Neményi Ambrus a belga sajtóra írtette poharát.

Ma reggel a svábhegyre rándultak ki, és most hogy a sorokat írom, a muzeumba készülnek, hol Pulszky Károly fogja őket kalauzolni. A mai programban még Huszár műtermének meglátogatása és ebéd Szikszinál is befigyeltatik.

A trónörökös pár fogadása a legnagyobb szerencsére sikerült. Eddig körülbelül 45 vidéki küldöttség jelentette be biztosságát mintegy 1800 taggal. Miután a kiadandó nyilvános lakások már mind lefoglalták, ma a fővárosi rendező bizottság egy bejelentés hívatalt állít fel, hogy bárki fordulhat, kinek kiadó szobái vannak, vagy szobákat akar bérelni. (Ezt ajánljuk a hozzánk jövő olvasóknak figyelmébe.)

— De a mit akar, én nem kioldok véle! — De a mit megnézte újra az alvó kisedet akarata ellen megszánta a jó asszony. — Milyen szép kis gyerek, és mégis elhagyak, én bizony megtartanám ha az uram beleegyezne, hiszen nekünk ugy sem adott az Isten! s a nő felvette s dédelgette a kicéit, egész gyönyörűségét lelto abba, észre sem vére, hogy férje haza jött. — Hat te mit csinál? — kérdé tőle a férfi meglepetve, midőn a felesége karjába egy kis gyermeket látott: — Jaj Istenem! — kiált az asszony — s úgy megjéjt, hogy ha a férfi meg nem kapja, elejti a kiskedét, ki sikoltva riadt fel. — Hat kend ithol van? — Látod! de miféle gyerek az? — Az asszony elbeszélte hogy hozták oda s még kérte is urát, hogy tartsák meg, s át adta a tárczát is. — A paraszt ember egyike volt a falu legértelmesebb gazdáinak, s mindjárt gondolta, hogy e gyermek valami olyan uri nő, kire néze elkell annak tűnni. Figyelmesen halgatta felesége szavait s nézte a már ismét alvó kisedet, s ki nyitva a tárczát, az szép kis öszeg volt. — Asszony! — mondá komolyan, — ezt így nem tarthatjuk meg, el viszik a paphoz, s ki kérjük tanácsát, igaz miniket ugysem áldott meg az isten, s ha a tisztelőt ur azt mondja, hogy meg tartjuk ám legyen, ki tudja hátha idővel még apja vagy anyja követelni fogja!

(Folyt. köv.)

Tegnap Andrassy Gyula gróf felhívást intézett a magyar arisztokracia felé, hogy vegyenek részt lovas és dísz magyar öltönyben a bevonulásban. Eddig értesülésem szerint 23-an jelentkeztek, közöttük ifj. Ráday Gedeon gróf, ifj. Eszterházi Mór gróf, Rohoney gróf, ifj. Széchenyi Zelenkó stb.

A tegnapielőtt és ma tartandó lóversenyek nem örvendenek oly látogatottságnak, mint egyébkor, annálkább fényes kilátás van a trónörökös-pár tisztelőre rendezendő 18-án és 19-én megtartandó versenyeknek, melyeken a leghíresebb verseny-paripák, a legnevesebb urlovaroktól nyargalva veendek részt. Az eredményről később!

Az utczák és épületek díszítése még mindig serényen folytatatik. A váci köruton eddig az „Ipar” és a „Marokkói” udvar, az egyetem utczában a hazai takarékpénztár fők épülete, a deák-téren a Wodjányer-féle ház, a fővárosi reude, az Altalános bizt. társ. háza, a vigadó-téren a Magyar-földhitelintézet, Osztr.-magy.-bank a József-téren és más száz és száz épület formaliter beszöve van a légszuszcsövek hálózatával.

Diadalokapukat a váci-körut és mező-utca sarkán, a budai Albrecht-uton, a Ferencz József téren emelnek.

Különbö minteközött annak idején, ha majd teljes pompájukban fognak elénk tárulni, bőven irandok, most még csak annyit, hogy mindentűl sürgő kezek, lármázó kalapácsok, suhogó fejszék útseinek hangja tölti be a levegőt, mely már tisztul kissé a sok felhőtől. Az ég derülni kezd a hosszú boru után.

A Walesi herceg, gróf Károlyi Gyula nyitott kocsián 2 óra tájban kihajtatott a lóversenyre, hol majdnem 5 óráig időzött, ekkor a tisztelőre rendezett ebédhez hajtatott.

A belga gárda egy része ma elhagyta a fővárost, az indóházban zajos eljenzésben és ovációkban részesítette őket, kik „Vive Budapest, Vive b'Hungrie! Vive les magyares! és hip, hip, hip hurrah! kiáltással távoztak el, szép emléket vevő magukkal a fővárosból.

Egy most érkezett bécsi sürgöny jelent: a Hohenzoln he. beadtá lemondását, mint a Deutsche Zeitung írja, azon okból, mert a magyar lapok megtamadták, hogy az orsz. gyűlési képviselőket Landtagsdeputirter-nek nevezte.

UJDONSÁGOK.

* **Kéjvonat** indult ma kétizben városunkból Budapestre, hová a királyi lakadalmának utólagos ünnepelességei igen sok embert vonzanak. Még holnap is el lehet utazni 50% kedvezmény mellett.

* **Az önkéntes tűzoltó-egylet** tegnapi tartotta évi közgyűlését. A múlt évi jelentés felolvastatván, tudomásul vétetett. Ezután első s másod titkárul megválasztattak Leitner Ferencz és Magyaróssy Béla, — s két kilépett választmányi tag helyett Vértessy Lajos és Tarcsai Lajos, — Publik Ernő a gyakorló-mesteri állásról leköszönvén, ezen tisztelettel a közgyűlés Lőkóvics Józsefet bizta meg.

* **Az angol trónörökös** most a nap hőse Budapestén. Jött és győzött! A merre esik meg, a közönség tüntetőleg éljenzi, s ő — mint mondja — nagyon jól találja magát a magyarok közt. Amint megérkezett, mindjárt kifejezte kívánságát, hogy cigány zenét szeretne hallgatni. Az uri kaszinóban volt is erre alkalma, Azóta színházban, utczán, lóversenyeken ő a legrokonszenvesebb alak. Elmondhatjuk, hogy van olyan szeretetreméltó és kedves ember Budapestén, mint a mi trónörökösünk — Prágában.

* **Hivatalos pressió.** Komédiából (az ugra kerülethez tartozó nagy közönségből) a következő majdnem hihetetlen dolgokról értesítik a B. Lapokat: Május 12-én Eressey Dezső, a szakasz szolgabírája, községi előfogaton magát faluról faluról falura hordatva, a község házaknál Tiszára a szabadelvű párt jelöltje érdekében magasztaló beszédek tartott, őt Jézus Krisztushoz hasonlítva s Magyarország megváltójának nevezte. Komádinak megyei költővel építendő kavicsos utat ígért, a lakosokat d. u. 2 órára kis birókkal házról házra járva összehívatta, s a koresmában borivas közben Tiszát egéig emelte s a lakosokat a megyé örökös kegyével kecsesgette, arra kapacitálta, hogy Tiszára szavazzanak. A községi lakosaiból 30-at bizottmányi tagul kinevezett, hogy ezek utczánként beosztva a népet informálják s a szavazatokat gyűjtsek. A Tiszazászlók kiboztatására 4 ember berendel-

tetett N-Váradra kiknek fuvarjuk s költségeik fedezése s farsadásuk megjutalmazása megígértetett. S mindezek ráadásul a nevezett szolgabíró kisbírákkal a B. Lőny zászlókat beszedni rendelték s azok valóban mind be is szedettek.

* **A torna-egyletből.** A torna-ünnepélyen tartandó verseny-tornázásra díjakat adományoztak a következő urnók és urak: Huzly Lóra 2 db. császári aranyat, Varga Lajosné 1 db. császári aranyat, Kaszanyitszky Endréné 1 db. cs. aranyat, László Alajos 2 db. 1 frtos tallért, Dané Istvánné 2 db. 1 frtos tallért, Steinfeld Ignáz 3 db. két konventiós tallért, Berghoffer István 3 db. ezüst huszást, Lugossy József 1 db. 10 frankos aranyat, Csanák József 5 fr.; Sesztina Lajosné 3 frt, Örvényi Vilmos 3 frt, Gondy Károly 2 frt, Örvényi Ottó 2 frt, Tikos István 2 frt, Márton László 2 frt, Steinfeld Antal 2 frt, Gaszner J. Szepessy Antal, Geréby Fülöp, Doszpoly János, Kardos László, Veesey Viktor, Nagy Ferencz, Göltl Nándor, Armós Bálint, Buzás Pál, Nemes Gábor, Kóbor Boldizsar, Gyürky Sándor, Muraközy Károly, Tóth Sámuel, Osterlann Ernő, Simonfy István, Szabó Soma és Berger Henrik urak egy-egy o. é. ért. frtot. N. N. 50 kr. Ezenkívül Dané István ur egy értékes albumot volt szíves adományozni. — Fogadják a kegyes adakozók, egyletünk nevében legmélyebb köszönetemet. Debreczen 1881. május 16-án. Nagy Károly titkár.

* **A kapitányi hivatal** közhírré teszi, hogy Gleichenberg gyógyhely területén fűrdőidény tartama alatt a házaló kereskedés el van tiltva.

* **Új világító anyag.** Mendelovits dohánytörszében új világító eszközt tekintethető meg. Hordozható légszusz készülék ez, melyhez csövezés és bél nem szükséges és utczák, indóházak, kertek, szállodák stb. világítására igen alkalmas.

* **Holden** bábszínház tulajdonos nytatványait a közelebbi két estén igen nagy közönség nézte. A műsoron most már változás történt s az ezutáni előadások is napokint új műsorozattal tartanak.

* **A „gyászoló” felek.** Valaki a bájját temetésre akarta hívni egy levelező lapon, mely — nem levén rajta czim — a postán maradt. Tartalma ilyenforma: Kedves bájyam! Örülünk, most urak lettünk. Meghalt az öreg! Jöjj hamar a temetésre, igyunk egyet érte. Rosz neven vennék, ha nem volnál jelen. Szerető öcséd, stb. Gyula.

* **A tegnapi tartott lövészet** alkalmaival díjat nyertek: Jóna Sámuel legjobb lövéssel 1 drb 2 frtos tallért, Vesztér István legtöbb körülövére 1 darab 1 frtos tallért.

* **Az öngyilkossági mania** igen jobban terjed. Nincs nap, hogy innen onnan öngyilkossági hírt ne vennénk. Nők, férfiak, fiatalok, öregek, sőt g. ermekek közt is mind inkább pusztít e mania. A napokban is két tanuló lötte föbe magát Kassán. Egyik tettének oka ismeretlen, míg a másik azért vetett véget fiatal életének, mert a tanodából veredés miatt kiltitották.

* **Krecsányi Ignác társulata** — mint a „Színészeti Közöny” hallja — e hó 18-án kezdte meg előadásait Kassán, Rakosi Jenő „Szép Ilonka” czimú prologójával, fényes némaképlettel és egy három felvonásos darabbal.

* **A debreczeni ref. tanító-testület** legközelebb f. hó 13-án az egyház-tanácstermében tartotta értekezleti gyűlését. — Az igen szép számmal megjelent testületi tagokon kívül nt. Némethfi Lajos iskolaszéki elnök ur és tek. Márk Pál főisk. tanár ur tisztelték meg a gyűlést becses megjelenésük által s adták jelét tanügyi iránti érdeklődésüknek. — Elnök a gyűlést megnyitván, értekező Lada Sándor árok u. l. tanító megkezdte felolvasását. — Miután hosszasan fejtegette „az öt ember vallásos fejlődésének” menetét s beszélt a gyermekek vallásos képzelődésének helyes irányban vezetéséről s a természet szemléltetésének szükségességéről, mely által Isten nagyságát, bölcsességét és jóságát ismertethetjük meg a gyermekekkel, — áttért a bibliai történetek tanítására. — Hogy a tanító munkájának kellő sikere legyen, különösen szükségesnek tartja, hogy: 1.) Neveléstani, — mód szerinti munkák, mintaleczkék tanulmányozása által magunkat képezzük. 2.) Türelemmel, önmegtartóztatással tanítsuk és neveljük. 3.) Legyünk minden tekintetben mintakép a gyermekek előtt. 4.) Igyekezünk tanítványaink tehetségeit jó előre kiismerni. 5.) Vegyük tekintetbe a tananyag mennyiségét. 6.) Helyes módszertani felosztással tárgyaljuk az egyes történe-

teket. 7.) A kérdezők és közlő tanalakat használjuk. — 8.) Előadásunk tegyen világos, folyékony, nyugodt, hangsúlyozott stb. A kézi könyvet illetőleg megkívánja, hogy abban minden szakszakasz ös szefüggedése magában is bevezetett kü ön tárgyalható részletet képezzen. — Gyakorlati előadásul: „A természet” czimul, tehát első történet-t vette fel s ezt kérdések és feleletekben dolgozta ki. — Miután tanítványait beszéd s értelemgyakorlatszertü beszéletek által előkészítette, az egész történetet részletesen elbeszélte s megmagyarázta; majd szakaszokként vette azt fel s minden szakasz alapgondolatát a gyermekek által kitaláltatván, a táblára felírta; hasonlóképen járt el a fő alapgondolat felírásánál is. Aztán a történet tartalmának megfelelő éneket vett fel s tanított be; végre elbeszélte az egész történetet összefüggőleg, majd szakaszokként s ismét az egészet. — A könyvtelkülözést nem pártolja, hanem azt kívánja, hogy a gyermek saját szavaival a dja elő a történetet. — A felolvasást, különösen a gyakorlati rész irányát, néhány megjegyzés után, általános helyesléssel fogadta a gyűlés s értekező urnak buzgó munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. — Végre nt. Némethy Lajos iskolaszéki elnök ur azon óhajátást fejezte ki, hogy ha lehet, értekező ur folytassa a többi bibliai történeteknek hasonló módon való kidolgozását s ajánlotta, hogy az így nemű értekezések leírva a testület könyvtárában megőriztessenek. — Ezek után elnök köszönetet mondva a jelenvotaknak szíves részvétükért, a gyűlést bezárta. Sáfár László jegyző.

* **Ajánlkozás.** Egy jó bizonyítványokkal bíró, szép írásu kizsoltgált számvevő-örmeter alkalmazást keres. Megkezesések kiadóhivatalunkhoz intézendők.

* **Az „Európa”** kavélház kerthelyisége ma este nyitattik meg ünnepelesen, a Magyar-tesztvére zenekarának közreműködése mellett.

A kisebbik királykisasszony és a királyfi.

Írta: Mikszáth Kálmán.

A laxenburgi kastély parkjában édesen énekelhetnek most a csalogányok, a virágok hónapjában, virág leszkaitását szedve dalba, ... Királyok boldogsága, ha ugyan nekik külön tárgy, mint az ő saját szerelmük ...

De föl lehet tenni, hogy a madarak is loyálisak, hiszen mindenki olyan nevelésesen loyális, csak az idő nem, mely a „szellemus” b. Kemény Gábor megjegyzése dacára (hogy szebb idő van Budapestén, mint Bécsben), olyan ákózott, hogy már két napja nem mehetnek ki a szobából a régi magyarok amaz ivadéai, kiket még esernyőhordozásra nem fogott a civilizáció.

Szegény „időjó” Kemény Gábor, megis gyúlt azóta a baja szörnyen. Házban és klubban egyaránt interpellálják, előzelik ügyetlen feleleteit, mire csak a fejét huzza be nagy szerényen széles vállapoczkái közé!

No de ki törődne Kemény Gáborral sokáig? (Örüljön, ha tudott egyszer már valami olyat mondani, amivel a közfigyelmet magára vona két napig.) Nagyobb kérdés most széles s monarebiában, (kivált az asszonyok ajkain) hogy hát hogy néz ki mégis a „kisebbsik” királyné, szép-e, kedves-e, aprók-e a lábai, kezei, kecses-e a tartása, milyen az ajka, milyen a fále?

Aki látta, mind magasztalja, csak-hogy az ilyesmiről mindenki a saját szemével szeret meggyőződni. A fotográfia nem elégítik ki az embert: azok hazudhatnak. Az emberek meg roszul ítélnék, mert felvezeték őket a nyimbus, melyet a gyarló emberek szemé a királyok fölött lát lebegni.

Egy Bécsben járó hírlapíró ekként rajzolta le előttem. Roppant nehéz a „kis prágai királynénak” a mi kedves Erzsébetünk mellett szépség dolgában a pozíciója, de még sem lehetetlen. Coburg Lujzának miniatour-másolata. Az üdőség, mely egész lényét urálja, kiemeli őt, fejedelmi vonások nincsenek arczán, sem alakjában, de összhang az van, „szép két szemek, nem sok kifejezéssel, homlokán nincsen fonség, de értelem, a jóság önti el az egész arcot, és a szelidség melyet esábitó bájjal von be a szerelem léhe. Termesztéte rüganyos és arányos. Egészben egy csiosergő fűrj benyomását adja, vagy egy a napsgár fényében mosolygó nefeletsvirágé.

En részemről találóbbnak tartom az első hasonlatot a kis fűrjvel, amit nagyon

valószínű tesz a trónörökös nagy előszeretete a madarak iránt, melyekről könyvet is írt, Európa irodalommal foglalkozó fejedelmei közé lépve.

Azonban addig még személyesen nem láthatom 20-án a leendő magyar királynét, föl knll függesztenem ítéletemet.

A lakodalmi ünnepek második süttetéből, már megjötték királynéjuk szép hazáját megnézni a belga testőrök (tegnap nagyban éljeneztek őket a népszínházban), az esti vonattal pedig megérkezett a walesi herceg is.

Mintha egy régen látott czimbora jött volna az osztrák vaspályán. Nem fogadta ott senki csak a hotelier, éppen mintha a Shakespeare deli, bátor, könynyvűtűrű Henrikje lenne. Nem jött jöve-teléről hivatalos telegramm, hanem minde-össze Károlyi Pistához jött egy pajtáskodó sürgöny.

„Estére önközt lesztek. Rendeljen vacsorát és ezigányt.”

A mint kiszállt Pesten, nem is ment a szállásra, hanem hoteliert kérte meg, hogy hozza rendben a szállást, ő majd egyenes a kaszinóba hajtat: nem akarta a derék fiukat sokáig varakoztatni. Volt is nagy „muri”, a melynek szakadatlan folytatása lesz két napig.

Igaz magyaros karakter, s roppant szimpatizozik a magyarokkal. Ő benne magában is betyáros hajlamok levén kifej- lődve. Hiszen maga azon ténye is mutatja, hogy minden komolyabb czél nélkül összepakolt Bécsben, s átjött ide a czimborához egy pár görbe napot csinálni.

A walesi herceg Gladstone kormányra kerülté előtt, sokszor rosz anyagi viszonyok közt is volt, nagyon nyomták az adósságok, de mikor pénze van, akkor szerencsés körülötte boldog boldogtalan. — Szórja a pénzt, mint a polyvát.

Gróf Andrassy Gyula, ki tegnapi jött haza Bécsből és már is összetoborzott nagy-nehezen vagy husz magnást, kik Rudolf trónörökös bevonulása alkalmával ovagolni fognak, egy érdekes epizódot beszél, mely ő velök történt meg a walesi hercegnél.

Midőn Teleky Lászlóval Londonba érkeztek, a walesi, mint még akkor fiatal házass ember, nagy érdeklődést tanusított irántunk s meghívót kaptak hozzá estélyre. Andrassy és Teleky csak azzal nem volt tisztában, miyen nyakkendőt kösenek a frakkhoz, hogy a magas társaságtól ne különbözzenek.

Kösszünk feketét, mondá Andrassy (akkor is már az „öltetek” embero vel) de vigyünk fehéret is a szebtünkben, ha esetleg olyan lesz a társaság, visszavonulunk s felköthetjük.

Ugy is van, fekete nyakkendőt kö-tötték, — de az udvariasan elejők jövé walesi hercegen, fehéret pillantottak meg.

Andrassy és Teleky erre rögtön viszsavonul, s felkötö a fehér nyakkendőjét, de mire a herceg elé kerülnek, akkora már annak fekete nyakkendője van, aki két kedves vendégeit kiltüntetni akarván, — hirtelen fölcserélte.

... Önkö pedig nekem bocsássák meg, hogy a két királyfi, mint most jéd- ten veszem észre, fölcseréltem, s a mienk helyett az — angolról írtam.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, börtbetegségek és gégettkrésztel. Lakása n.-hatvan-utca 1576. sz. a.

Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Árverési hirdetés.

Vagyonbukott Helfmann Sámuel o-öd- tömegéhez letárazott szeszes italok, li- quorek, boltbeli árucikkek és hazibu- toroknk árverés utjánai eladása a o-öd- választmány határozata folytán elrendel- tetvén, ezen árverésnek megtartására ha- tárídül 1881. évi május hó 19-ike s kö- vetkező napjának d. e. 9 órája tüzeik ki, és pedig a szeszes italok a Grausz Mór honokkterben levő faraktári helyi- ségben, utána a bolti árucikkek a pi- eaz- utczai Veesey Imre házban, végre a házi bútorok vagyonbukott várad- u- eaz- i laká- sánál fognak a legtöbbet igézőknek, azon- nali készpénz fizetés mellett eladtni. Debreczen, 1881. május. 16.

Sorger József, Ujvári István, lit. vál. tag c. ödömegegouduok (280.)

A gráci 1880. évi orsz. kiállításon elismerési oklevelet nyert.

É R T E S I T É S.

Hazánk egyik legszénsavdusabb savanyu vizéről a mohai AGNES-forrásról.

Vegyelemzése a fehérmegyei mohai ÁGNES-forrás vizének:

1000 gramm vízben		1000 gramm vízben	
Szén-savas natrium	0.04415 gramm.	Bor-savas natrium	0.00676 gramm.
Szén-savas kalium	0.01278 "	Kén-savas calcium	0.02297 "
Szén-savas lithium	0.00740 "	Phosphor-savas calcium	0.00015 "
Szén-savas calcium	1.22051 "	Aluminiu-oxid	nyomai "
Szén-savas magnesium	0.24281 "	Kovász	0.06646 "
Szén-savas vas-oxidul	0.00603 "	Ti-án-sav	0.00114 "
Szén-savas mangán	0.00074 "	S. erves anyag vaj-savók (?) nyomai	0.02398 "
Chlor-natrium	0.00298 "	Silard alkotrészek összege	1.65108 "
Chlor-ammonium	0.00262 "	Szabad és félig kötött szén-sav	2.80064 "

azaz 1400 köbcentiméter, A víz fajánya 1,00461; a víz hőmérséke 11,2° Celsius (levegőé volt — 2° C.) a vízből kitérő gáz vegyalkata térfogati százalékokban kifejezve:

Szén-sav	99,001%
Idegen gáz	0,99% mely csekély
	100,00

voltánál fogva nem volt felismerhető.

E fennebbi elemzés mutatja, hogy ezen víz a savanyu vizek között az első közé sorolandó. Tekintve, hogy ugy szólnak csupán szén-savókat tartalmaz, igen nagymennyiségű szabad szén-sav mellett ezen ásványvíz a tiszta földes savanyu vizek közé tartozik.

Budapest, 1880. június.

Dr. LENGYEL BÉLA, m. k. egyetemi tanár.

ORVOSI NYILATKOZAT.

A mohai „ÁGNES“-forrás tiszta földes savanyu viz az igazgatcom alatt levő Rókus-kórház különböző osztályain nagy kiterjedésben alkalmaztatván, ugy az osztályos főorvosok jelentései, mint saját mellbeteg osztályomon és magángyakorlatomban nyert meggyőződés alapján állíthatom, miszerint kitűnő hatásnak bizonyult a légző-, emésztési és húgyvezeték hurutos bántalmainál, és azért mindazon esetekben, ahol szabadszásav tartalmának nagymennyisége alkalmaztatást megengedi, kiválóan ajánlató. Budapest, 1881. febr. hó 5 én.

Dr. GEBHARDT LAJOS, egyetemi tanár és a Rókus-kórház igazgatója.

A mohai ásványvíz Dr. Lengyel Béla tanár elemzése után tudulva, a szén-savas földes ásványvizek közé tartozik, s annak vásra használata alkotrészei szerint javalható a görvélykór, tüdővész, esztályulás, nemkülönben angolkór esetében.

Budapest, 1880. június 19 én.

Balogh Kálmán, orvostudor és egyetemi tanár.

Közzét a megyei tiszti főorvos jelentéséből. A Moha község határában fekvő s nagyságos Keapelen Imre ur tulajdonát képező ártézi kut, a földszin fölött mintegy fél méternyi magasságban emelkedő savanyu viz forrás. Vízének mennyisége 24 óránként 86,4 hektoliterre lőfoka 11,20 C. fajánya 1,00461. A mohai savanyu viz Dr. Lengyel Béla, egyetemi tanár ur vegyelemzése szerint, egyike hazánk legszénsavdusabb vizeinek, s csupán szén-savas sókat tartalmazván: föltaláltása bizonyára a már meglevő hasonló források mellett is, ugy gyógytani tekintetben, mint a közhasználat okéjából is nyereség. Vegyalkatára nézve a mohai „ÁGNES“-forrás a Gieszlóbbi savanyu vízhez hasonlítván leginkább, föltaláltása nemzetgazdasági tekintetben is kiváló fontossággal bír: rendelkezése lévén mintegy a Gieszlóbbi savanyu vizet piacra-inkról joggal leszorítani. A víz tiszta, átlátszó: hosszabb időn át üregbe zárt állapotban sem képez üledeket; nagymennyiségű szabad szén-sav tartalmának fessereje, nem engedi meg sójainak vegyhomlását; ize kellemesen savanyu, tisztán használva is igen üdítő; bernál vegyítve éléken pezsgő, kellemes italul szolgál. A mi a vizek gyógytani hasznait illeti; kitűnő használható a fejfájás, az emésztési és a vizeleti szervek hurutos bántalmainál; bő szén-sav mennyisége a gyomor idegtergeit kellemesen érintvén s nyíltólóg hatván azokra, a víz az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán in alapuló bajában is jó szolgálatokat tesz; vegyalkatát képez könnyű bomló sóinnál fogva, kiváló előnyököt ígér a gyermekgyógyászatnál; a mennyiben a gyermekek gyomorsav túlképződését, s ebből kifolyólag a görvélyesség és angolkór kifejlődését megakadályozza. Általában a mohai „ÁGNES“ forrás mindazon kóroktól kiváló figyelmet érdemel, melyeknél a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének hártalan fölfokozása kívánatos.

Székesfehérvár, 1880. május hó 13 án.

Dr. Varga Zsigmond, Fehérmegye tiszti főorvosa.

Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. magyar királyi udvari ásványvíz-szállítónál BUDAPESTEN.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ezen hazai vállalatot a nagyérdemű közönség kegyes pártfogásába tisztelettel ajánlja

Mohán, 1881. év tavaszán.

A mohai Ágnes-forráskut kezelősége.

A gráci 1880. évi orsz. kiállításon elismerési oklevelet nyert.

Épület és faraktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint a „magyar német erdőipar egyesület“ nek Debreczenben a Kisvárad utca végén a vasuti indóház melletti

épületfa raktárát

megvettem és

„Első máramarosi épületfa és deszka-raktár“

cím alatt f. évi Május hó 10-én megnyitottam.

Ezen raktáromat a legjobb faanyagokkal dusan felszereltem, ugy hogy képes vagyok a n. é. közönségnek igényeit minden irányban teljesen kielégíteni, és a midőn becses megbízásait magamnak teljes tisztelettel kikérem maradtam

ROSENBERG VILMOS

Árlejtési hirdetés.

A város által fentartott középületek és tiszti-lakások f. évi kitarozásának és bemeszelésének felvállalására a f. május hó 17-én d. e. 11 órakor a mérnöki hivatal helyiségében írásbeli zártajánlatok elfogadása mellett nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

A munka ára 2622 ft — krral van előirányozva.

A költség számítás és árlejtési feltételek a nevezett hivatalnál megtekinthetők.

Felkéretnek vállalkozni szándékozik, hogy 5% bánatpénzzel el-

látva a nevezett időben és helyen jelenjenek meg.

Debreczen 1881. május 12.

(226.) A mérnöki hivatal.

Házi-gomba és nedves falak

elleni szer.

A Dr. Zerener-féle Antimerulion om az egyedüli biztos szer házigomba, rothadás és a serfőzödék s pinezékben képződő piz ellen. Némkülözhetetlen mindenféle fa-műkrel Egyszerűsöd ajánlom a tűz és víz elleni ivóphár festékemet. — Szilárd fűszerüzletek raktárakul még kerestetnek.

SCHALLEHN GUSZTÁV.

(222.) chem. gyára W i n, X. Bezerk.

Az első évi oltás megvaladta a 80,000 palack mennyiségét.

Az első évi oltás megvaladta a 80,000 palack mennyiségét.

Hely
Egy év
Fél év
Előzetes
főpacz
keszt
E
TELEG
KAROL
szerkeszt
Deb
„Mit t
népnek“
szá Kálmán
Ezen
ként kiváló
polgárok fé
E köh
olvasva, a
tet hagy m
az undorna
az olvasób
az íróképes
zért mind
dolgokra is
használtat
Ismer
„igaz 48 a
Tiszát és
nevében, d
senki, mo
függetlensé
vében, mig
majdan az
most élelm
A köm
a párt ves
sára, gyan
hát erről
emberekről
kül kedvez
ben kitaro
és szolgálj
szágnak
va — öna
ták és aka
az oktalan
gyanusítás
De m
re az bigy
„ha van a
litika: az
párté“, te
nem lehet
Hát
ember, ki
badelvü p
követi? v
mert mind
szabadelvé
hiszékeny
kissé gon
szabadelvé
káját köv
épen a sz
sitani, va
Mit i
„ó sola s
királynak
mind az
fején vise
elvé párt
csakis Au
fentartani
litika ez;
Magyaror
ségét, a s
ha nem
Ausztriab
Talán a
vedésből,
suth nevé
a szabade
mány ne
lonics bib
mányosa,